

מילדי הנרות לדור ההיי־טק, משאלות לב

אילנה יאנקיבר

ילדי הנרות של נובמבר 1995 הפכו לדור ההיי־טק, אינדיבידואליסטים השמים את ההצלחה האישית בראש סדר העדיפויות. ובכל זאת, חושקים בשלום.

"אין לי נכסים, יש לי רק חלומות, להוריש לדורות הבאים עולם טוב יותר, מפויס יותר, עולם שנעים לחיות בו, אין זה הרבה מדי" ... ציוויו של יצחק רבין ז"ל בנאומו האחרון.

אנחנו רצינו להמשיך במאבק לעולם טוב יותר, מפויס יותר ושלם יותר. הרגשנו כממשיכי דרכו של מנהיג השלום. "במותו ציווה לנו את השלום". לקחנו את המושכות לידיים. לא הייתה כל טעות. אנחנו היינו דור ההמשך. אור הנרות עטף אותנו והציב אותנו במרכז. הפכנו לדוברים מטעם המאבק לשלום. הממשלה ונציגיה נותרו בצד. להם לא נותר מה לומר אבל לנו היה. לא החמצנו שום הזדמנות לומר את דברינו בכל כלי התקשורת. אנחנו היינו קול העתיד. קולנו התפשט והדברים שאמרנו הכו גלים בכל המדינה.

והמדינה התבוננה בנו מהצד. מבולבלת, שסועה ודוממת. אנחנו היינו התקווה. חשבנו שאנחנו נצליח במקום שהם נכשלו.

חשבנו שנהיה כמו ילדי הפרחים בארצות הברית שנלחמו נגד המלחמה בווייטנאם, חשבנו שיש לנו את הכוח להביא לשינוי. הטקסים הרבים, העצרות, הפגנות המחאה, הדמעות ובעיקר הנרות. בכל מקום שעברנו בו הדלקנו הנרות. הייתה זו הפרה הקדושה שבה אסור לגעת. כל עוד הנרות דולקים – התקווה לתהליך השלום לא תכבה. נועה בן ארצי אמרה בנאום הפרידה: "סבא, אתה היית עמוד האש שלפני המחנה, ועכשיו נותרנו מחנה – לבד בחושך, וכל כך קר לנו ועצוב."

ואכן נהיה חושך. אנחנו היינו האור שבקצה המנהרה אך האור גווע לאטו. הכיכר התרוקנה. בכל יום שעבר דלקו פחות נרות... מאז עברו תשע שנים. כל כך הרבה השתנה.

ילדי הנרות הפכו לדור ההיי־טק, אינדיבידואליסטים, השמים את ההצלחה האישית והקריירה בראש סדר העדיפויות. רצינו להזליק את לפיד השלום אבל לא ידענו איך. לא. אנחנו לא

ב־4 בנובמבר 1995 נרצח ראש ממשלה בישראל. שלוש יריות מאקדח והמציאות כפי שאנחנו הכרנו אותה השתנתה לעד.

קריאות גנאי נשמעו בכל מקום והכתובת הייתה על הקיר, אבל אנחנו לא ראינו אותה. לא היינו שם כשזה קרה. באנו רק אחר כך כדי לאסוף את שברי הדמוקרטיה של מדינה מוכת הلم.

לפני הרצח, תהליך השלום היה חלק קבוע מחיינו, שתמיד נמצא בכותרות אך לא נוגע בנו ישירות. חשבנו שיום אחד נקום לתוך השלום והשאר ייכתב על גבי דפי ההיסטוריה.

הרצח ניער אותנו מהשינה העמוקה שהיינו שרויים בה "בוט" גדול וסחף אותנו לתוך מערבולת של המון המום בכיכר.

היינו הרוב הדומם – אנחנו, ילדי הנרות.

שעות אחדות אחרי הרצח התייצבנו בכיכר. בני נוער מכל קצוות הארץ. המומים, עצובים וכואבים כאב משותף שחיבר בינינו. הצפנו את הכיכר בים של דמעות, שירים ונרות. המון נרות. כך נולדנו ילדי הנרות.

הזמן עצר מלכת. הכול דמם.

לראשונה הנוער בישראל עצר מעיסוקיו ועמד. נדמה היה כי כל אחד רצה לומר משהו מחזק ומנחם אך לא מצא את המילים המתאימות. מכל עבר התנוססו ססמאות "כן לשלום – לא לאלימות" ואז האירוניה העצובה הכתה בנו – מנהיג דגול, זוכה פרס נובל לשלום נרצח במהלך עצרת לסובלנות.

מאות אלפים, שהשתתפו בהלווייתו של יצחק רבין ז"ל, ביטאו בכך לא רק תחושת כאב ואבל, אלא גם מחאה חריפה נגד הפרת טאבו: רצח מנהיג יהודי בידי יהודי.

הזעזוע היה גדול. השאלה "למה?" ריחפה מעל ראשינו והרגשנו כאילו לא רק נרצח ראש ממשלה ומנהיג דגול, אלא גם החזון לשלום ושלווה במדינה שידעה כבר הרבה מלחמות וצער.

